

Hospital Universitari
MútuaTerrassa

Unitat Docent de Ginecologia i Obstetrícia

Pla de supervisió

PLA DE SUPERVISIÓ DE GINECOLOGIA I OBSTETRÍCIA

Coordinadora: Dra. Mònica Rodríguez Carballeira (cap d'estudis)

Autors:

Dr. Cassadó (tutor de residents de la unitat docent)

Dra. Jordà (tutora de residents de la unitat docent)

Centre: Hospital Universitari MútuaTerrassa

Data d'elaboració: Gener 2013

Data d'aprovació pel Comitè de Docència: 22/01/2013

Data d'aprovació pel Comitè Executiu Assistencial: 15/10/2014

Número de revisió: 2a edició, 22/01/2016

Índex

1. Introducció	4
2. Nivells de responsabilitat	4
3. Planificació i supervisió de l'aprenentatge.....	5
4. Responsabilitat i grau de supervisió.....	7
4.1. Residents de primer any.....	7
4.2. Residents de segon any	10
4.3. Residents de tercer any.....	15
4.4. Residents de quart any.....	19
5. Atenció continuada de les guàrdies	22

1. Introducció

El metge resident de Ginecologia i Obstetrícia ha d'adquirir, durant els seus anys de formació, els coneixements, habilitats i aptituds necessàries per oferir una cura integral del pacient amb patologia ginecològica i obstètrica. I això ha d'anar acompanyat d'una actitud oberta a l'aprenentatge teòric i pràctic. Per tant, cal que el resident sigui supervisat durant la seva residència, encara que la supervisió serà cada vegada menor a mesura que el resident vagi avançant en la seva formació.

A continuació s'exposen els nivells de responsabilitat que ha d'assolir el resident una vegada que ha fet les rotacions per totes les unitats del Servei, els nivells que ha d'aconseguir en acabar la residència i els nivells de responsabilitat durant l'atenció continuada de la guàrdia segons l'any de residència. No s'exposen els coneixements que ha d'adquirir un resident sinó les habilitats, juntament amb el nivell de responsabilitat que correspon a cadascuna.

2. Nivells de responsabilitat

Nivell 1 (responsabilitat màxima). El resident realitza els procediments i n'informa sense necessitat d'autorització ni supervisió directa.

Nivell 2 (responsabilitat mitjana). El resident realitza els procediments sota la supervisió directa d'un especialista del servei.

Nivell 3 (responsabilitat mínima). Els procediments són realitzats per un especialista del servei; el resident ajuda o observa el procediment.

3. Planificació i supervisió de l'aprenentatge

La modificació del programa oficial d'Obstetrícia i Ginecologia ha derivat en una sèrie de subespecialitats que fan complexa la formació i la docència dels nostres residents.

La separació de competències del programa facilita enormement la planificació i la supervisió de l'aprenentatge.

La definició precisa de nivells d'autonomia i responsabilitat també és una eina útil a l'hora de tutoritzar els nostres residents.

En aquest document exposem les estratègies del nostre servei per aplicar el programa de formació amb el màxim de fidelitat i també per pal·liar algunes deficiències formatives.

Analitzarem per àrees la realitat del nostre servei: àrea de coneixement, àrea d'habilitats i àrea d'actituds.

Àrea de coneixement

El coneixement teòric de l'especialitat és un punt clau en la formació dels nostres residents. Els nous avenços tecnològics en el maneig de la formació són indispensables. Per això es fan cursos de formació d'aquesta temàtica per a tots els residents de primer any.

Les revisions monogràfiques dels diferents temes, tant obstètrics com ginecològics, es desenvolupen al llarg de l'any en format de sessió-ponència dos cops per setmana.

Tot això es complementa amb la realització de cursos de doctorat per part dels residents a partir del segon any. Això permet la formació necessària en metodologia científica (lectura crítica, bioestadística, medicina basada en l'evidència...).

Quan durant una determinada rotació es fa algun curs o congrés sobre el tema de la rotació, s'afavoreix de manera prioritària l'assistència del resident.

Una part important de la formació és, sens dubte, la transmissió del coneixement que es produeix sota la tutela de l'adjunt que supervisa el resident.

Àrea d'habilitats

El volum quirúrgic del nostre centre permet aconseguir les habilitats del pla de formació que es complementaran amb l'assistència a l'Escola Internacional d'Endoscòpia Ginecològica (EIDEG), amb seu a Igualada i dirigida conjuntament pel nostre servei, l'Hospital Clínic de Barcelona i l'Hospital d'Igualada, que fomenta l'adquisició d'habilitats quirúrgiques.

Tant en l'àrea obstètrica com en la ginecològica, incloent-hi totes les subespecialitats, s'assoleixen els objectius del programa.

La formació en ecografia al nostre centre permet consolidar una bona preparació, que ha de complementar-se amb la rotació externa en un hospital de tercer nivell (on la prevalença de patologia malformativa fetal és més gran pel fet de ser centre de referència) per aconseguir l'acreditació del nivell III de la SEGO. Encara que actualment aquesta acreditació és optativa, s'intenta que els residents la tinguin abans de finalitzar la residència per tal de millorar, d'aquesta manera, el seu currículum.

Una part important de la formació del resident és l'assistència als centres d'atenció primària, on són tutelats durant els primers anys i adquireixen plena autonomia, especialment en el quart any de residència. El contacte amb l'Obstetrícia i la Ginecologia en l'àmbit de la primària els permet discernir entre embaràs normal i embaràs de risc, i entre la patologia que necessita control ambulatori i la que necessita control hospitalari.

Els nostres residents fan unes quatre guàrdies mensuals, amb un únic adjunt, cosa que afavoreix molt la valoració del nivell d'autonomia. El fet que únicament estiguin un adjunt i un resident a la guàrdia ajuda enormement a adquirir experiència i habilitat quirúrgica en patologia urgent.

Àrea d'actituds

És possible que aquesta sigui l'àrea més important de la nostra especialitat, perquè l'actitud que tinguem davant la pacient serà un dels punts clau en la relació metge-malalt.

Hi consciència per part de tot l'equip de la necessitat de formació del resident en l'actitud davant la pacient, davant la malaltia i davant la família.

Es valoren l'actitud del resident mitjançant l'entrevista entre tutor i resident de caràcter mensual (i extraordinàriament, quan cal), l'evolució anual per rotacions i l'informe final de residència, on hi ha apartats concrets de valoració d'actitud.

4. Responsabilitat i grau de supervisió

4.1. Residents de primer any

Durant el primer any el resident actuarà sota supervisió directa, és a dir, amb un nivell de responsabilitat 2. En finalitzar aquest any, el resident haurà de ser capaç de fer, amb el nivell d'autonomia requerit, les activitats següents:

4.1.1. Activitats relacionades amb competències comunes

a) Nivell d'autonomia 1

- Establir una relació amb les pacients i els seus familiars o acompanyants que sigui respectuosa amb els seus drets, especialment amb els d'autonomia, informació i confidencialitat.
- Desenvolupar i aplicar tècniques i habilitats fonamentals de l'esquema de comunicació centrada en la pacient.
- Realitzar una correcta història clínica i exploració obstètrica.
- Realitzar una correcta història clínica i exploració ginecològica.
- Realitzar una entrevista clínica completa.
- Dissenyar i realitzar una estratègia de cerca bibliogràfica.
- Interpretar correctament els nivells d'evidència i graus de recomanació de la literatura mèdica.
- Realitzar un suport vital bàsic.
- Gestionar adequadament el temps propi.
- Presentar una sessió clínica.

b) Nivell d'autonomia 2

- Obtenir un consentiment informat vàlid.
- Incorporar els conceptes de seguretat clínica i de risc-benefici al raonament clínic.
- Realitzar una prescripció raonada de proves complementàries i de medicaments.

4.1.2. Activitats relacionades amb l'embaràs normal

a) Nivell d'autonomia 1

- Realitzar una visita obstètrica correcta en qualsevol mes de la gestació, incloent-hi recollida d'informació i exploració obstètrica completa, indicació i interpretació de proves complementàries, transmissió d'informació comprensible a la gestant i de

recomanacions per a la cura de l'embaràs, i tractament de les possibles molèsties acompanyants.

- Indicar els cribratges de cromosomopaties, d'infeccions i altres malalties maternes amb repercussió fetal, recomanats durant la gestació.
- Indicar les profilaxis recomanades durant la gestació.
- Realitzar l'ecografia correcta per a: diagnòstic de gestació i del nombre d'embrions, determinació de la viabilitat embrionària, biometries embrionàries i fetals, estàtica fetal i localització placentària.
- Indicar, realitzar i interpretar correctament tests no estressants.
- Indicar, realitzar i interpretar correctament amnioscòpies.
- Identificar el nivell de risc de la gestació i derivar l'atenció quan calgui.
- Promoure la lactància materna.

b) Nivell d'autonomia 2

- Indicar, realitzar i interpretar les exploracions ecogràfiques següents: diagnòstic de corionicitat i amnicitat en la gestació gemel·lar, estudi morfològic fetal, mesurament de longitud cervical per via vaginal, mesurament de líquid amniòtic.
- Tractar el dolor puerperal.
- Fer el diagnòstic diferencial de la febre puerperal.
- Diagnosticar i tractar infeccions urinàries, endometritis, mastitis i infeccions de la ferida quirúrgica.
- Diagnosticar i tractar l'anèmia postpart.
- Identificar problemes respiratoris i cardíacs aguts.
- Donar la informació adequada sobre lactància, cures del perineu o la cicatriu de cesària, control posterior a l'alta, causes de consulta a Urgències i orientació sobre planificació familiar.
- Redactar correctament informes d'alta.

c) Nivell d'autonomia 3

- Atendre puèrperes amb malalties associades.
- Atendre puèrperes amb complicacions greus durant el part.

4.1.3. Activitats relacionades amb les urgències

a) Nivell d'autonomia 1

- Realitzar el diagnòstic diferencial i l'orientació terapèutica de les hemorràgies de la primera o la segona meitat de la gestació, de la sospita de dinàmica uterina a terme o preterme, de la sospita de trencament de membranes, de la viabilitat embrionària i del benestar fetal.
- Diagnosticar el part i les seves condicions.

- Realitzar el diagnòstic diferencial i l'orientació terapèutica de la pruija genital, del dolor abdominogenital, de les amenorrees i metrorràgies i de les molèsties mamàries.
- Realitzar correctament informes d'alta a les consultes d'urgències.

b) Nivell d'autonomia 2

- Realitzar evacuacions uterines en avortaments de primer trimestre.
- Identificar signes d'alarma en les gestants i realitzar l'orientació terapèutica.
- Identificar signes d'alarma ginecològics i realitzar l'orientació terapèutica.

4.1.4. Activitats relacionades amb cirurgies programades

El resident ha d'actuar com a primer ajudant en intervencions menors i com a segon ajudant en intervencions majors.

a) Nivell d'autonomia 1

- Comprovar els protocols prequirúrgics.
- Descriure la patologia, la indicació quirúrgica i la tècnica operatòria.
- Realitzar una correcta preparació personal per a la cirurgia. Vestit i asèpsia.
- Preparar el camp quirúrgic.
- Identificar l'instrumental habitual en cirurgia ginecològica i les seves indicacions.
- Reconèixer i descriure les estructures anatòmiques.
- Utilitzar els instruments i el material de camp de manera correcta.
- Prescriure el tractament postoperatori, incloent-hi les pautes d'analgèsia.
- Sol·licitar un informe anatomopatològic.

b) Nivell d'autonomia 2

- Obrir i tancar la paret abdominal.
- Realitzar l'informe quirúrgic en patologia no oncològica.
- Informar els familiars en patologia no oncològica.

4.1.5. Activitats relacionades amb l'assistència al part

a) Nivell d'autonomia 1

- Realitzar un correcte diagnòstic de part, incloent-hi la valoració de la pelvis, de la cèrvix, de la presentació i varietat fetal i del benestar fetal.
- Valorar adequadament la progressió del part.
- Controlar la dinàmica uterina i diagnosticar les seves anomalies.
- Realitzar i interpretar les diferents tècniques de control de benestar fetal.
- Identificar situacions d'emergència materna o fetal a la sala de parts.

- Assistir en el part vaginal espontani.
- Realitzar una correcta protecció del perineu.
- Indicar, realitzar i suturar una episiotomia.
- Assistir en el part.
- Revisar el canal de part.
- Avaluar el sagnat vaginal durant el part i puerperi immediat.
- Reanimar nadons normals.

b) Nivell d'autonomia 2

- Identificar anomalies pelvianes.
- Identificar presentacions anòmales.
- Tractar adequadament les disdinàmies.
- Diagnosticar i reparar esquinçaments no complicats.
- Actuar com a ajudant en cesàries.
- Realitzar una extracció manual de placenta.

c) Nivell d'autonomia 3

- Assistir en la realització de fòrceps i ventosa obstètrica.

4.2. Residents de segon any

A partir del segon any el resident realitzarà les activitats amb supervisió decreixent, a mesura que es constati que ha adquirit l'autonomia suficient per fer-ho. En cada cas, han de ser el tutor del resident i el facultatiu responsable de la rotació els qui determinin quan el metge en formació ha assolit la capacitat per assumir activitats amb nivell de responsabilitat 1.

En finalitzar el segon any, el resident ha de ser capaç de realitzar, amb el nivell d'autonomia requerit, les activitats següents:

4.2.1. Activitats relacionades amb competències comunes

a) Nivell d'autonomia 1

- Realitzar prescripcions raonades de proves complementàries o tractaments.
- Explicar el raonament clínic que l'ha portat a una decisió diagnòstica o terapèutica.
- Obtenir un consentiment informat vàlid.
- Exposar un cas clínic complet per a discussió.
- Realitzar amb eficiència una recerca d'informació biomèdica.
- Presentar per a discussió (dins de la unitat docent) un cas de conflicte bioètic obstètric.

- Presentar una sessió clínica amb supervisió indirecta.
- Distingir els indicadors d'activitat i de qualitat en obstetrícia i ginecologia.
- Elaborar una comunicació mèdica i presentar-la.

b) Nivell d'autonomia 2

- Comunicar males notícies.
- Fer una lectura crítica autoritzada d'articles de diagnòstic, pronòstic o tractament.
- Explicar el raonament clínic que el porta a prendre decisions d'ingrés o manteniment d'ingrés hospitalari.

4.2.2. Activitats relacionades amb l'embaràs i puerperi patològic

a) Nivell d'autonomia 1

- Diagnosticar i tractar la malaltia trofoblàstica gestacional.
- Diagnosticar i tractar la hiperèmesi gravídica.
- Indicar i interpretar les diferents proves de benestar fetal en fetus a terme o preterme, incloent-hi el perfil biofísic.
- Realitzar biometries fetals i l'estimació del pes.
- Diagnosticar i tractar la patologia pròpia de la gestació: l'amenaça de part prematur, el trencament prematur de membranes i la corioamnionitis, la gestació cronològicament perllongada, el creixement intrauterí restringit, les hemorràgies de la segona meitat de la gestació, les alteracions de la quantitat de líquid amniòtic, la preeclàmpsia i l'eclàmpsia, i la diabetis gestacional.
- Diagnosticar la malaltia hemolítica perinatal i posar en marxa el protocol terapèutic.
- Atendre la pacient amb fetus mal format o fetus mort.
- Diagnosticar i tractar la nefrolitiasi i les infeccions urinàries.
- Diagnosticar i tractar les anèmies de l'embaràs.
- Diagnosticar i tractar les dermatosis de l'embaràs.
- Diagnosticar i tractar les trombosis venoses profundes i/o l'embòlia pulmonar.

b) Nivell d'autonomia 2

- Indicar i realitzar un cerclatge cervical.
- Participar en el control de la gestació en dones amb patologies associades, i especialment en casos de: HTA crònica, diabetis pregestacional i cardiopaties.
- Diagnosticar i tractar les complicacions obstètriques en dones amb patologia associada.
- Realitzar l'estudi morfològic fetal.
- Realitzar l'estudi hemodinàmic fetal.
- Valorar el creixement i les complicacions fetals en la gestació gemel·lar i múltiple.
- Controlar el puerperi en dones amb patologia associada greu.

c) Nivell d'autonomia 3

- Estudi funcional i hemodinàmica fetal en casos complexos.
- Procediments de teràpia fetal.

4.2.3. Activitats relacionades amb la ginecologia general**a) Nivell d'autonomia 1**

- Fer una entrevista ginecològica correcta, incloent-hi anamnesi, exploració, orientació diagnòstica i terapèutica i informació a la pacient.
- Sol·licitar les proves diagnòstiques adequades a cada procés i interpretar els resultats.
- Localitzar mitjançant ecografia abdominal i/o vaginal els genitals interns, identificar-ne la morfologia normal i mesurar-los.
- Identificar els factors de risc quirúrgics i pautar la profilaxi prequirúrgica adequada.
- Realitzar un control postquirúrgic adequat, incloent-hi el tractament del dolor i la cura de la ferida quirúrgica.
- Identificar precoçment els processos infecciosos relacionats amb la cirurgia i iniciar el seu tractament.
- Identificar alteracions vasculars i problemes respiratoris aguts o cardíacs.
- Realitzar correctament informes d'alta hospitalària.
- Oferir una informació adequada a les pacients i als seus familiars.

b) Nivell d'autonomia 2

- Realitzar el diagnòstic i establir la conducta terapèutica de les pacients ateses en règim ambulatori.
- Identificar, per ecografia, anomalies morfològiques de l'úter o els ovaris.

4.2.4. Activitats relacionades amb la contracepció**a) Nivell d'autonomia 1**

- Realitzar un consell contraceptiu correcte (femení i masculí): en la població general, en dones amb patologia associada i en dones legalment no autònomes.
- Identificar factors de risc i contraindicacions per a l'ús de cada contraceptiu.
- Informar de manera entenedora sobre els mètodes naturals i de barrera.
- Prescriure contraceptius hormonals i donar-ne informació correcta.
- Col·locar i retirar implants subcutanis.
- Col·locar i retirar dispositius intrauterins.
- Realitzar una contracepció d'emergència.
- Identificar les complicacions de la contracepció i tractar-les.

- Informar i orientar la pacient que ho sol·liciti sobre la interrupció voluntària de l'embaràs.

b) Nivell d'autonomia 2-3

- Cirurgia en casos de perforació uterina per DIU.
- Col·locació de dispositius intratubàrics per histeroscòpia.
- Contracepció definitiva per laparoscòpia.

4.2.5. Activitats relacionades amb la menopausa

Nivell d'autonomia 1

- Avaluar correctament els paràmetres de la massa òssia.
- Avaluar correctament els factors de risc cardiovascular.
- Informar i formar les dones perimenopàusiques sobre hàbits de vida saludables.
- Aplicar correctament les diferents estratègies de tractament hormonal i no hormonal.

4.2.6. Activitats relacionades amb el sòl pelvià

a) Nivell d'autonomia 1

- Realitzar una exploració correcta i interpretar les proves diagnòstiques.
- Valorar el sòl pelvià després del part i recomanar exercicis de rehabilitació.
- Identificar els defectes del sòl pelvià, realitzar una exploració completa i conèixer les tècniques quirúrgiques de correcció.
- Identificar la incontinència urinària d'esforç, realitzar una exploració adequada i conèixer les tècniques quirúrgiques de correcció.
- Identificar fistules urinàries i rectovaginals i conèixer el seu tractament.

b) Nivell d'autonomia 2

- Interpretar un registre d'urodinàmia.
- Realitzar el plantejament terapèutic i de seguiment.
- Fer una tria raonada de la tècnica quirúrgica.

4.2.7. Activitats relacionades amb cirurgies programades

El resident ha d'actuar, en general, com a cirurgia en intervencions menors, com a primer ajudant en intervencions majors no oncològiques i com a segon ajudant en intervencions majors oncològiques.

a) Nivell d'autonomia 1

- Obrir i tancar la paret abdominal.
- Fer una tria raonada de la tècnica quirúrgica.
- Pautar la profilaxi infecciosa i tromboembòlica.
- Realitzar raspaments ginecològics. Realitzar biòpsia.
- Realitzar polipectomies.
- Marsupialització de glàndules de Bartholin.
- Realitzar procediments cervicals menors.
- Realitzar excisions de lesions vulgars.
- Realitzar l'informe quirúrgic en patologia no oncològica.
- Informar els familiars en patologia no oncològica.

b) Nivell d'autonomia 2

- Extirpar tumoracions benignes de mama.

4.2.8. Activitats relacionades amb l'assistència al part**a) Nivell d'autonomia 1**

- Atendre durant el part a gestants amb nivell de risc I i II.
- Realitzar un pronòstic de part.
- Diagnosticar la progressió inadequada del part i les seves causes.
- Tractar correctament les disdinàmies.
- Iniciar i controlar la progressió d'induccions a terme.
- Diagnosticar la sospita de pèrdua del benestar fetal i prendre la decisió terapèutica correcta.
- Indicar i realitzar una extracció manual de la placenta.
- Aplicació i extracció de nounats amb fòrceps en IV pla.
- Diagnosticar i tractar precoçment les hemorràgies del part i del puerperi immediat.

b) Nivell d'autonomia 2

- Assistir en el part vaginal en fetus preterme.
- Aplicació i extracció de nounats amb fòrceps o ventoses en varietats anteriors en III pla.
- Assistir en parts gemel·lars a terme.
- Assistir en la distòcia d'espatlles.
- Assistir en el part en presentació podàlica.
- Realitzar cesàries no urgents ni complicades.
- Actuar com a ajudant en cesàries urgents o complicades.

4.2.9. Activitats relacionades amb les urgències**a) Nivell d'autonomia 1**

- Realitzar evacuacions uterines en avortaments de primer trimestre.
- Diagnosticar i tractar l'avortament sèptic.
- Diagnosticar la gestació ectòpica.
- Diagnosticar correctament la patologia urgent durant la gestació: amenaça de part prematur i ruptura prematura de membranes, hemorràgia de la segona meitat de la gestació, preeclàmpsia i eclàmpsia.
- Identificar altres signes d'alarma en una gestant i orientar-los correctament.

b) Nivell d'autonomia 2

- Establir el tractament inicial de la patologia urgent durant la gestació.

4.3. Residents de tercer any

En finalitzar el tercer any, el president ha de poder realitzar, amb el nivell d'autonomia requerit, les activitats següents:

4.3.1. Activitats relacionades amb competències comunes**a) Nivell d'autonomia 1**

- Comunicar males notícies.
- Interpretar un informe sobre activitat o qualitat assistencial en obstetrícia i ginecologia.
- Distingir en la pràctica entre problema de salut, necessitat sanitària i demanda assistencial.
- Realitzar de forma autònoma una lectura crítica d'articles de diagnòstic, pronòstic i tractament.
- Col·laborar en l'elaboració d'un article per a publicació.
- Presentar per a discussió un tema de conflicte bioètic ginecològic.
- Supervisar residents de primer any.

b) Nivell d'autonomia 2

- Realitzar, de manera tutoritzada, una lectura crítica de revisions mèdiques. Valorar la rellevància i l'aplicabilitat dels resultats a la població.
- Fer una lectura crítica tutoritzada de protocols i guies clíniques.

- Llegir un article d'avaluació econòmica. Diferenciar els conceptes de cost-utilitat i cost-benefici.
- Comunicar les situacions difícils (a pacients i/o familiars en situacions emocionals poc controlades).

4.3.2. Activitats relacionades amb la patologia cervical i del tracte genital inferior

a) Nivell d'autonomia 1

- Realitzar una correcta exploració de vulva, vagina i cèrvix.
- Fer una correcta colposcòpia i identificar les imatges anòmales.
- Realitzar biòpsies de vulva, vagina i cèrvix.
- Aplicar la nansa de LLETZ per a biòpsies, tractament de lesions i conitzacions.
- Tractar les complicacions de les biòpsies i les nanses de LLETZ.
- Interpretar els resultats histopatològics.
- Orientar el seguiment o tractament de les pacients.

4.3.3. Activitats relacionades amb l'endocrinologia ginecològica

a) Nivell d'autonomia 1

- Realitzar una anamnesi i una exploració completa.
- Realitzar anamnesis i exploracions de nenes i adolescents.
- Classificar adequadament el grau de maduresa sexual.
- Indicar correctament i interpretar analítiques hormonals, bassals i funcionals, ginecològiques, tiroides i suprarenals.
- Indicar i interpretar exploracions de sella turca.
- Indicar i orientar el diagnòstic en els casos de genitals ambigus.
- Estadificar l'hirsutisme.

b) Nivell d'autonomia 2

- Realitzar orientacions diagnòstiques i terapèutiques correctes.

4.3.4. Activitats relacionades amb la reproducció

a) Nivell d'autonomia 1

- Realitzar una anamnesi i exploració completa.
- Indicar i interpretar correctament les proves complementàries.
- Orientar un estudi d'esterilitat.

b) Nivell d'autonomia 2

- Interpretar les troballes en les tècniques endoscòpiques diagnòstiques.
- Fer inseminacions.
- Realitzar una inducció, estimulació i frenació ovàrica.
- Aplicar correctament les diferents teràpies hormonals.

c) Nivell d'autonomia 3

- Cirurgia de l'esterilitat.
- Preparació del cicle per a tècniques de reproducció assistida.
- Controls fol·liculars.
- Tècniques de reproducció assistida.

4.3.5. Activitats relacionades amb la histeroscòpia**a) Nivell d'autonomia 1**

- Identificar i utilitzar correctament l'instrumental d'histeroscòpies.
- Identificar l'anatomia endouterina normal i patològica.

b) Nivell d'autonomia 2

- Realitzar una cirurgia endoscòpica ambulatoria.
- Realitzar una cirurgia histeroscòpica programada.

c) Nivell d'autonomia 3

- Col·locar dispositius intratubàrics per a esterilització permanent per via histeroscòpica.

4.3.6. Activitats relacionades amb la cirurgia programada**a) Nivell d'autonomia 1**

- Laparoscòpia diagnòstica i terapèutica.
- Miomectomia no complicada.

b) Nivell d'autonomia 2

- Histerectomia no complicada.

4.3.7. Activitats relacionades amb l'assistència al part**a) Nivell d'autonomia 1**

- Atenció durant el part a gestants d'alt risc matern o fetal.
- Assistir en el part de fetus preterme.
- Aplicació i extracció de nounats amb fòrceps o ventoses en varietats anteriors en III pla.
- Cesàries iteratives.
- Cesàries no urgents ni complicades.

b) Nivell d'autonomia 2

- Assistir en parts gemel·lars preterme.
- Aplicació i extracció de nounats amb fòrceps en presentacions transverses i posteriors.
- Assistir en parts de natges vaginals no complicats.
- Cesàries iteratives i urgents.
- Fer d'ajudant en sutures de grans esquinçaments vaginals.
- Fer d'ajudant en histerectomies urgents.
- Supervisar residents de primer i segon any.

4.3.8. Activitats relacionades amb les urgències**a) Nivell d'autonomia 1**

- Supervisar casos de risc segons els protocols (preeclàmpsies, placentes prèvies, amenaces de part prematur, etc.).
- Realitzar raspaments postpart.
- Assistir en interrupcions legals d'embaràs (activitat voluntària).
- Quists d'ovaris torsionats, sense altres complicacions quirúrgiques.
- Desbridaments d'abscessos mamaris.
- Laparotomies i laparoscòpies exploradores.

b) Nivell d'autonomia 2

- Realitzar versió externa en fetus en presentació podàlica.
- Tractament d'embarassos ectòpics per laparotomia o laparoscòpia.

4.4. Residents de quart any

En finalitzar el quart any, el resident ha de ser capaç de realitzar, amb el nivell d'autonomia requerit, les activitats següents:

4.4.1. Activitats relacionades amb competències comunes

a) Nivell d'autonomia 1

- Comunicar-se amb pacients en situacions emocionals inestables.
- Interpretar un informe d'activitat o de qualitat en obstetrícia i ginecologia.
- Realitzar de forma autònoma una lectura crítica de les revisions mèdiques.
- Realitzar de forma autònoma una lectura crítica de protocols i guies clíniques.
- Elaborar de forma autònoma una comunicació i un article per a publicació.
- Supervisar residents de primer i segon any.

b) Nivell d'autonomia 2

- Interpretar un article d'avaluació econòmica en salut: valorar el cost-utilitat d'una decisió mèdica.
- Participar en comitès de qualitat i d'ètica assistencial (activitat optativa).

4.4.2. Activitats relacionades amb l'oncologia ginecològica

a) Nivell d'autonomia 1

- Realitzar una anamnesis i exploració correcta.
- Indicar i interpretar correctament les proves complementàries (marcadors biològics, marcadors biofísics, RMN, TAC).
- Interpretar els resultats d'anatomia patològica.
- Orientar el procés diagnòstic i terapèutic.
- Realitzar el control prequirúrgic i postquirúrgic especialitzat.
- Realitzar una exploració orientada a la recerca de recidives.

b) Nivell d'autonomia 2

- Comunicar a la pacient i als seus familiars la sospita diagnòstica, les alternatives terapèutiques i el pronòstic.
- Participar en els comitès multidisciplinaris per decidir el pla terapèutic.

4.4.3. Activitats relacionades amb la patologia mamària**a) Nivell d'autonomia 1**

- Realitzar una correcta anamnesi i exploració mamària.
- Diagnosticar i tractar la secreció mamària.
- Diagnosticar i tractar les tumoracions benignes de la mama.
- Diagnosticar i tractar les lesions del mugró.
- Identificar pacients d'alt risc oncològic.
- Indicar, interpretar i comunicar correctament les proves complementàries (mamografies, ecografies, ressonàncies magnètiques, proves hormonals, resultats d'anatomia patològica).
- Orientar el procés diagnòstic i terapèutic.
- Realitzar procediments diagnòstics invasius (PAAF, BAG...).

b) Nivell d'autonomia 2

- Comunicar a la pacient i als seus familiars la sospita diagnòstica, les alternatives terapèutiques i el pronòstic.
- Participar en els comitès multidisciplinaris per decidir el pla terapèutic.

4.4.4. Activitats relacionades amb el diagnòstic prenatal**a) Nivell d'autonomia 1**

- Establir un pronòstic amb els marcadors bioquímics i ecogràfics de cromosomopaties.
- Indicar i realitzar amniocentesis de primer i segon trimestre.
- Orientar els resultats genètics.
- Orientar els casos de patologia infecciosa prenatal.

b) Nivell d'autonomia 2

- Realitzar un consell reproductiu.

c) Nivell d'autonomia 3

- Biòpsies corials.
- Altres tècniques invasives fetals si es fan a la seva unitat docent.

4.4.5. Activitats relacionades amb cirurgies programades**a) Nivell d'autonomia 1**

- Cirurgia en casos seleccionats d'oncologia no complicats.
- Cirurgia en lesions benignes de mama, biòpsies quirúrgiques i tumorectomies.

b) Nivell d'autonomia 2

- Cirurgia benigna per laparoscòpia.
- Tumorectomies amb marcatge.
- Mastectomies simples.

c) Nivell d'autonomia 3

- Intervencions laparoscòpiques i laparotòmiques oncològiques.
- Linfadenectomia axil·lar completa (gangli sentinella).
- Cirurgia oncoplàstica reconstructiva de la mama.

4.4.6. Activitats relacionades amb l'assistència al part**a) Nivell d'autonomia 1**

- Supervisar i coordinar els altres residents de la guàrdia.
- Assistir en parts gemel·lars preterme.
- Assistir en distòcies d'espatlles.
- Diagnosticar i tractar la ruptura uterina.
- Realitzar cesàries complicades i urgents.
- Suturar dehiscències de cesàries anteriors.
- Reparar esquinçaments de perineu complicats.

b) Nivell d'autonomia 2

- Atendre pacients en situació d'emergència vital (xoc de qualsevol etiologia).
- Diagnosticar i tractar la inversió uterina.
- Realitzar la histerectomia postpart.

4.4.7. Activitats relacionades amb les urgències**a) Nivell d'autonomia 1**

- Realitzar laparoscòpies diagnòstiques.
- Indicar i realitzar laparotomies exploradores.

- Realitzar la cirurgia d'urgències en annexos amb processos adherencials i infecciosos.

b) Nivell d'autonomia 2

- Participar en el control i tractament multidisciplinari de gestants en situació de risc vital.
- Solucionar ectòpics accidentats per laparoscòpia.
- Tractar eventracions i dehiscències quirúrgiques.

5. Atenció continuada de les guàrdies

Les guàrdies tenen caràcter formatiu i es faran durant tots els anys de formació.

Durant les rotacions, els residents d'Obstetrícia i Ginecologia faran guàrdies en les mateixes condicions que el servei que els aculli i, si escau, en urgència hospitalària.

Es recomana que el nombre de guàrdies sigui entre 4 i 6 mensuals.